

กรอบการประกันคุณภาพ AUN-QA ระดับสถาบัน

เกณฑ์การประเมิน (ต่อ)

QA NEWS ฉบับนี้ นำรายละเอียดเกณฑ์การประเมินคุณภาพระดับสถาบันของกรอบการประกันคุณภาพเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network Quality Assurance at Institutional Level) โดยฉบับนี้เป็นส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการวิจัยและทรัพย์สินทางปัญญา ได้แก่ เกณฑ์ที่ 18 การบริหารงานวิจัย เกณฑ์ที่ 19 การจัดการทรัพย์สินทางปัญญา และเกณฑ์ที่ 20 ความร่วมมือและการเป็นหุ้นส่วนด้านการวิจัย และด้านการบริการชุมชน เกณฑ์ที่ 21 การมีส่วนร่วมและบริการชุมชน มานำเสนอ

18. การบริหารงานวิจัย (Research Management)

การวิจัยเป็นหนึ่งในภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยไม่เพียงแต่มีความสำคัญต่อการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา แต่ยังมีบทบาทต่อการพัฒนาด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมด้วย

การวิจัยเป็นรากฐานสำหรับความก้าวหน้าขององค์ความรู้ รวมถึงการค้นพบความรู้ใหม่ๆ การวิจัยเป็นบ่อเกิดของแนวคิด วิธีการ เทคนิค และนวัตกรรมใหม่ๆ ในสหสาขาวิชาต่างๆ และสหสาขาวิชา แต่อย่างไรก็ตาม ควรคำนึงถึงการมีส่วนร่วม และผลกระทบของการวิจัยต่อการพัฒนามหาวิทยาลัยและการพัฒนาสังคมที่ดีขึ้นเมื่อเทียบกับการลงทุนและความเสี่ยงต่างๆ ด้วย

ข้อกำหนดขั้นต่ำของเกณฑ์ด้านการบริหารงานวิจัย ได้แก่

18.1 มีระบบในการกำหนดทิศทาง การนำไปปฏิบัติ การกำกับติดตาม และการทบทวนกิจกรรมการวิจัย ทรัพยากร คุณภาพของบุคลากรทางการวิจัย และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ควรแบ่งแยกการบริหารจัดการทั่วไปและการจัดการกิจกรรมการวิจัยอย่างชัดเจน เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของสถาบันและกฎระเบียบทั้งหมด และเพื่อคุ้มครองความปลอดภัยและสวัสดิภาพของบุคลากรและบุคคลที่เป็นกลุ่มทดลอง

18.2 มีการดำเนินยุทธศาสตร์เพื่อหาแหล่งทุนวิจัยและส่งเสริมการวิจัย นวัตกรรม ความร่วมมือ ความเป็นเลิศด้านการวิจัยเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์และภารกิจของสถาบัน ซึ่งควรสอดคล้องกับเป้าหมายการวิจัยของชาติและหน่วยงานวิจัย การพัฒนาและการค้นพบความรู้ใหม่ และการมีส่วนร่วมในการยกระดับสังคมและมวลมนุษยชาติ

18.3 มีการใช้ตัวบ่งชี้วัดผลการดำเนินหลักในการประเมินปริมาณและคุณภาพของงานวิจัย อาจได้แก่ จำนวนโครงการวิจัย

กองทุนวิจัย รางวัล สิ่งพิมพ์ โครงการความร่วมมือ การวิจัย การจดสิทธิบัตรและลิขสิทธิ์ เป็นต้น

18.4 การจัดการด้านการวิจัยได้รับการปรับปรุงเพื่อยกระดับการวิจัยและนวัตกรรม

19. การจัดการทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property Management)

ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นค่าที่ครอบคลุมสำหรับสิทธิ์ต่างๆ ที่กฎหมายกำหนดไว้เพื่อปกป้องงานสร้างสรรค์ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อป้องกันการลงทุนในงานสร้างสรรค์ ทรัพย์สินทางปัญญาหมายถึง ลิขสิทธิ์ การจดสิทธิบัตร การออกแบบ เครื่องหมายการค้า สิ่งประดิษฐ์ และข้อมูลการวิจัยและผลการวิจัย การวิจัยที่ดำเนินการโดยสถาบันหรือในนามของสถาบันหรือโดยการสนับสนุนของสถาบันควรปฏิบัติตามนโยบายด้านทรัพย์สินทางปัญญาที่สถาบันกำหนดไว้

ข้อกำหนดขั้นต่ำของเกณฑ์ด้านการจัดการทรัพย์สินทางปัญญา ได้แก่

19.1 มีระบบการจัดการและคุ้มครองสิ่งประดิษฐ์ ลิขสิทธิ์ ลิขสิทธิ์ ผลการวิจัย กรอบการจัดการทรัพย์สินทางปัญญาควรสนับสนุนและคุ้มครองงานวิจัย นวัตกรรม ประดิษฐ์กรรม งานสร้างสรรค์ การถ่ายทอดเทคโนโลยี และการค้า นอกจากนี้ยังควรเป็นไปตามข้อกำหนดของสถาบันและข้อบังคับ

19.2 มีการใช้ระบบในการบันทึก เก็บ และเรียกคืนทรัพย์สินทางปัญญา

19.3 มีระบบเพื่อทบทวนการจัดการทรัพย์สินทางปัญญา

19.4 การจัดการทรัพย์สินทางปัญญาได้รับการปรับปรุงเพื่อคุ้มครองมหาวิทยาลัย และบุคลากรทางการวิจัย และสาธารณชน

20. ความร่วมมือและการเป็นหุ้นส่วนด้านการวิจัย (Research Collaboration and Partnerships)

ความร่วมมือและการเป็นหุ้นส่วนด้านการวิจัยเป็นส่วนช่วยสถาบันอุดมศึกษาในการเสริมกิจกรรมการวิจัย และลดช่องว่างของข้อจำกัดด้านการวิจัยและข้อจำกัดของสถาบันความร่วมมือและความเป็นหุ้นส่วนควรสนับสนุนวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถาบันและเพิ่มมูลค่าความสัมพันธ์

ข้อกำหนดขั้นต่ำของเกณฑ์ด้านความร่วมมือและการเป็นหุ้นส่วนด้านการวิจัย ได้แก่

20.1 มีระบบในการสร้างความร่วมมือและการเป็นหุ้นส่วนด้านการวิจัยเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการวิจัย หุ้นส่วนด้านการวิจัยอาจรวมถึง องค์กรธุรกิจและอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง องค์กรวิชาชีพและหน่วยงานวิจัย องค์กรภาครัฐและองค์กรเอกชน เป็นต้น

20.2 มีการดำเนินนโยบายและกระบวนการในการส่งเสริมความร่วมมือและการเป็นหุ้นส่วนด้านการวิจัย บันทึกความเข้าใจ (MOU) สัญญาหรือข้อตกลงความร่วมมือ เป็นกลไกทั่วไปที่ใช้ในการสร้างและรักษาความเป็นหุ้นส่วนหรือความสัมพันธ์ สัญญาหรือข้อตกลงความร่วมมือควรมีรายละเอียดที่สำคัญ เช่น ระยะเวลาความร่วมมือ ข้อตกลงและเงื่อนไขต่างๆ สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา และจริยธรรมในการวิจัย เป็นต้น

20.3 มีระบบเพื่อทบทวนประสิทธิผลของความร่วมมือและการเป็นหุ้นส่วนด้านการวิจัย

20.4 ความร่วมมือและการเป็นหุ้นส่วนด้านการวิจัยได้รับการปรับปรุงเพื่อบรรลุเป้าหมายการวิจัย

21. การมีส่วนร่วมและบริการชุมชน (Community Engagement and Service)

สถาบันอุดมศึกษาไม่เพียงแต่รับผิดชอบด้านการศึกษาและการวิจัยเท่านั้น แต่มีบทบาทรับผิดชอบการให้บริการแก่สังคมด้วยการมีส่วนร่วมและบริการชุมชนให้โอกาสในการเรียนรู้นอกเหนือจากในห้องเรียนแก่นักศึกษาและบุคลากร นอกจากนี้ ยังทำให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์แบบองค์รวมในการเรียนรู้และการพัฒนาคุณลักษณะ การมีส่วนร่วมและการบริการชุมชนควรเป็นไปตามวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา และก่อให้เกิดผลประโยชน์ร่วมกันต่อสถาบันและสังคม

ข้อกำหนดขั้นต่ำของการมีส่วนร่วมและบริการชุมชน ได้แก่

21.1 มีแผนการมีส่วนร่วมและบริการชุมชนที่ตอบสนองวิสัยทัศน์และภารกิจของมหาวิทยาลัย การมีส่วนร่วมและบริการชุมชน อาจได้แก่ การให้บริการให้คำปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญที่ปรึกษาและบริการชุมชน เป็นต้น

21.2 มีการกำหนดนโยบายและแนวทางการมีส่วนร่วมและบริการชุมชน นโยบาย แนวทาง และขั้นตอนการมีส่วนร่วมและบริการชุมชน อาจรวมถึง ความรับผิดชอบ การปฏิบัติตามกฎระเบียบ กฎหมายและการเงิน จริยธรรม และผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นต้น

21.3 มีระบบการวัดและติดตามการมีส่วนร่วมและบริการชุมชน ควรมีตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องเพื่อวัดประโยชน์และความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้เสีย

21.4 การให้บริการและการมีส่วนร่วมในชุมชนได้รับการปรับปรุงเพื่อตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

(ต่อฉบับหน้า)

OBE Corner

1. The teaching and learning enterprise ought to focus on the learning outcomes, since ultimately what matters is not what is taught but what is learned, and the quality of teaching is to be measured by the quality of learning that takes place.

2. What we teach and how we teach, and how we assess, ought to be 'constructively aligned' with the intended learning outcomes, such that they are fully integrated and consistent with each other.

John Biggs (2006)

In order to prepare young people for life and work in a rapidly changing world, education and training systems need to be re-oriented to impart a broad range of lifeskills. These skills should include the key generic competencies and practical capabilities that cut across fields such as ICT, the ability to learn independently, to work in teams, ethical entrepreneurship, civic responsibility and awareness to diversity and multiculturalism.

UNESCO (2007)